

Запитання: Як відноситься Православна Церква до «громадянського шлюбу»?
Чи можна хрестити дітей, народжених у такому шлюбі?
Як виправити становище, коли пара прожила декілька років у громадянському шлюбі чи реєструвала шлюб тільки в ЗАГСі, а не брала шлюб в Церкві?

Відповідь:

Слава Ісусу Христу!

Свята Православна Церква і УПЦ Київського Патріархату, як її невід'ємна частина, ставляться до явища «громадянського шлюбу» з глибокою розсудливістю.

Найперше - треба розуміти шлюб як союз чоловіка і жінки, які створені Богом, щоб бути разом. В Старому заповіті (Бут.2.24), в Євангелії від Матвія 19:5, а також в Посланні св.Апостола Павла до Ефесян 5:31, читаємо практично слово в слово повторюваний вираз: «**Покине** тому чоловік батька й матір, і **пристане до дружини своєї, і будуть обоє**

вони

одним

тілом.» Звідси і розуміємо, що шлюб - це союз чоловіка і жінки, благословенний Богом саме в такому значенні, для продовження роду людського.

А далі, в Посланні св.Апостола Павла 1 до Коринтян 7:39, читаємо: «**Дружина законом прив'язана**

, поки живе чоловік її; коли ж чоловік її вмере, вона вільна виходити заміж, за кого захоче,

аби тільки в Господі

». В Євангелії від Марка 10:12, читаємо: «І коли дружина покине свого чоловіка, і вийде заміж за іншого, то чинить перелюб вона.» Звідси і розуміємо, що таїнство шлюбу є єдиним і непорушним на все життя людей і ніхто не повинен його розривати. Отже, відноситися до нього потрібно відповідним чином - із розсудливістю та великою відповідальністю, бо це є рішення, яке приймається тільки раз в житті.

А що ж розвід - питаєте ви?

Відкриваємо Євангеліє від Матвія, розділ 19, і читаємо: «Вони кажуть Йому: А чому ж Мойсей заповів дати листа роздового, та й відпускати?

Він говорить до них: То за ваше жорстокосердя дозволив Мойсей відпускати дружин ваших, спочатку ж так не було.

А Я вам кажу: Хто дружину відпустить свою не з причини перелюбу, і одружиться з іншою, той чинить перелюб. І хто одружиться з розведеною, той чинить перелюб.

Учні говорять Йому: Коли справа така чоловіка із дружиною, то не добре одружуватись.

А Він їм відказав: Це слово вміщують не всі, але ті, кому дано.»

Навіть не думаю, що потрібно щось додавати до написаного - все розкладено по

поличках. Проте, як правильно висловлювалися святі Отці Церкви, «Церква не ковчег з праведниками, а човен з грішниками, що плывуть до спасіння». Тому Свята Православна Церква ставиться з уважністю, любов'ю та розсудливістю до кожної людини, до кожного конкретного випадку життя.

Адже за часи комуністичної антицерковної влади на теренах нашої країни церковний шлюб всіляко заперечувався, велася контрагітація серед населення, а часто пропагувалася «вільна любов», відсутність «церковних перепон»; щодо шлюбних відносин між чоловіком та жінкою, з усією пролетарською ненавистю людям вбивалося в голову те, що шлюб брати в церкві необов'язково і взагалі не варто до нього серйозно ставитися.

Тобто людям наповнили голови інформацією, що Боже благословення - це не так вже і потрібно для життя, що захист під Промислом Божим - це не дуже потрібно, бо людина і так «коваль свого щастя», «центр своєї всесенної»; і такі решта нісенітниці. Але саме тут і криється головна помилка людей, які вірять в ці казочки. Бо без допомоги Божої, без Його Благодаті, без Благословення Божого, нам набагато важче проходити крізь це життя, де на нас чекають лише терен і колючки незгод. Людям в «громадянському шлюбі» приходиться плисти в життєвому морі лише веслами, без вітрил - і вони дуже ризикують скоро втомитися і здатися на милість буревію, або покинути сімейний човен, піддавшись паніці.

Натомість ми отримали ситуацію сьогодення, коли церковний шлюб витісняється «громадянським», з усіма наступаючими після цього наслідками. Адже ми прекрасно розуміємо, що так зване «життя на віру», без Божого благословення - це такий же блуд, тільки невдало замаскований під хоч які небудь змістові рамки. Але справжні, первинні причини такого життя не в економіці, не в політиці, не в часі - а насамперед в самих людях, в їх головах. Причини цього явища - страх перед відповідальністю, елементарне боягузтво, небажання нести тяготи одне одного на своїх плечах, а звичайне людське хотіння плотського комфорту - і без жодних зобов'язань.

Зійшлись - пожили - не сподобалось - розійшлись. Знову зійшлись - пожили - не сподобалось - розійшлись, але з іншим/іншою. І так далі, до безкінечності. А що потім? Потім - спустошена душа, тотальна недовіра людям протилежної статі. Потім - непотрібні, «випадкові» діти в неповних сім'ях, які не знають батьківського чи материнського тепла і виростають озлобленими і невдячними. А батько чи мати чекає на старості років синівської любові, допомоги від доньки - та її не буде, бо дитина виростає серед прикладу, коли немає взаємодопомоги, вірності, любові - є тільки тверезий розрахунок і пряма, цьогочасна вигода.

Ось таке, чи майже таке, бачення «громадянського шлюбу» з точки зору Православної Церкви. Про це явище можна ще довго говорити, але сподіваюся, напрямок думок став всім зрозумілий.

Чи можна хрестити дітей, що народжуються в таких родинках?

Не тільки можна, але й треба. Бо таким дітям потрібно більше уваги, більше родинного тепла - бодай від хресних батьків, більше церковного виховання, аніж дітям із

нормальних сімей, де життя родини перебуває під Благословенням Божим і захистом Господнього промислу та не наражається на величезну кількість небезпек.

Як виправити становище такої родини?

Найперше - необхідно повністю усвідомити хиткість і неправильність цього становища обома сторонами шлюбу - чоловіку і дружині. Потім - треба зрозуміти, що Церква не ставить за мету якось покарати, висміяти, зруйнувати таку родину, а навпаки - Православна Церква, як добра мати, прагне виправити непросте становище, у яке потрапили її чада, і прийняти їх під своє крило, до великої родини християн.

Православна Церква, розуміючи непростий спадок посткомуністичного сьогодення, визнає такі шлюби сталими і повністю законними всіх дітей, народжених в громадянських чи державних шлюбах, коли батьки приходять під вінець і приймають благословення від Господа через обряд церковного шлюбу. Звичайно, цьому повинно передувати чин сповіді і причастя, повноцінна підготовка до прийняття Таїнства церковного шлюбу, з всебічним та повним усвідомленням важливості та нерозривності цього Таїнства.

А щоб надалі в нашій країні та серед нашого народу було менше таких ситуацій, коли потрібно виправляти якісь непорозуміння чи негативні явища, то дорослим батькам самим необхідно більше уваги [приділяти молитві](#), своєму церковному вихованню, [читати Біблію та твори Святих Отців](#), та Учителів Церкви, [духовно зростати](#) та й не забувати привчати до цього своїх дітей - щоб не вирости в незнанні та темноті духовній.

Тому просимо всю повноту УПЦ КП в Харкові та всіх вірних Харківської єпархії УПЦ Київського Патріархату, підносити молитви до Господа за мир в наших родинях, за здоров'я і напоумлення діточок наших, за злагоду в наших домашніх церквах - щоб у мирі та єдності славити нам Бога і жити, працюючи на славу Божу та на користь нашої України.

Слава навіки Богові.